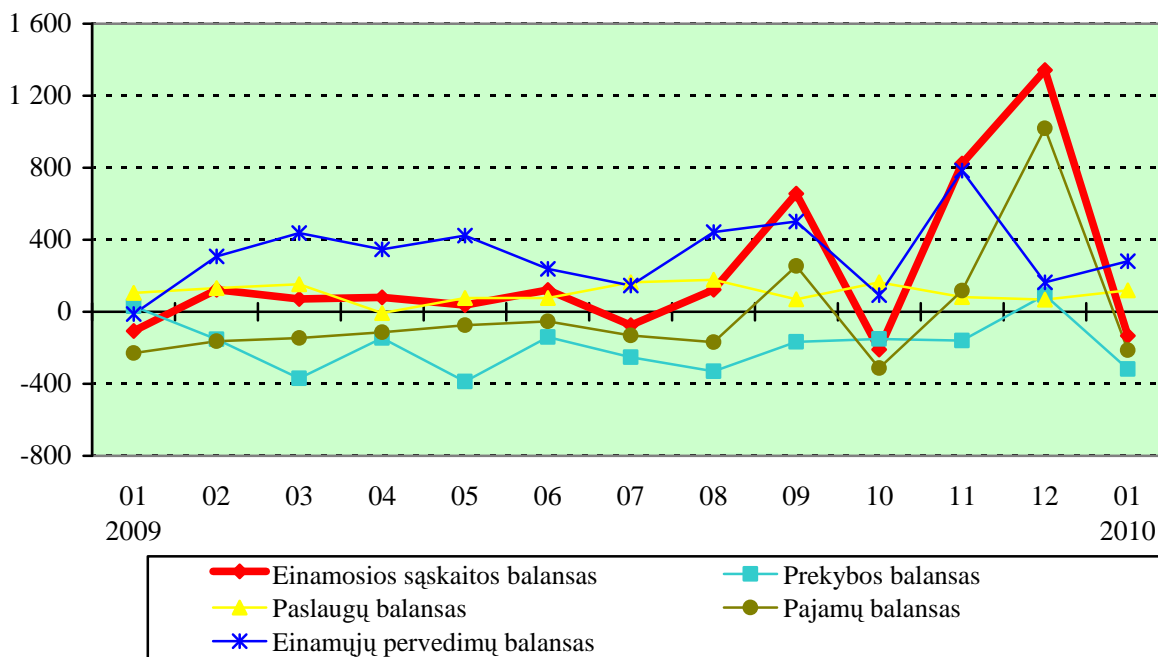

2010-03-10

2010 M. SAUSIO MĖN. LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ BALANSAS (pagrindinių balanso rodiklių apžvalga)

Einamoji sąskaita. 2010 m. sausio mėn. šalies mokėjimų balanso einamosios sąskaitos balansas buvo deficitinis ir sudarė 133,4 mln. litų. Palyginti su 2009 m. gruodžio mėn. (kai balanso perviršis sudarė 1,3 mlrd. Lt), neigiamas balanso pokytis sudarė 1,5 mlrd. litų. Sausio mėn. einamosios sąskaitos balanso deficitą daugiausia lėmė pajamų balanso pokytis, kai vietoj perviršio pajamų balansas vėl tapo deficitinis. 2009 m. sausio mėnesio einamosios sąskaitos balanso deficitas sudarė 106,9 mln. litų.

Einamosios sąskaitos balansas ir jį sudarantys balansai
Mln. Lt

2010 m. sausio mėn., palyginti su 2009 m. gruodžio mėn., prekių eksportas sumažėjo gerokai daugiau nei importas, o užsienio prekybos balanso deficitas sausio mėn. sudarė 318 mln. litų (2009 m. gruodžio ir sausio mėn. mokėjimų balanse prekybos balansai buvo perviršiniai, atitinkamai 92,5 ir 30,5 mln. litų).

Mokėjimų balanse prekių eksportas ir importas vertinamas f.o.b. kainomis, o užsienio prekybos statistikoje eksportas vertinamas f.o.b. kainomis, importas – c.i.f. kainomis. Dėl šių vertinimo skirtumų Lietuvos prekių importo ir užsienio prekybos balanso dydžiai, pateikiami mokėjimų balanse ir užsienio prekybos statistikoje, skiriasi. Tai lėmė, kad 2009 m. sausio ir gruodžio mėn. mokėjimų balansuose užsienio prekybos balansas buvo teigiamas. Kita vertus, atsirandantis prekių importo vertės skirtumas mokėjimų balanse įtraukiamas į paslaugų importą, todėl minėtų vertinimų skirtumai neturi didelės įtakos galutiniam einamosios sąskaitos balanso dydžiui.

Šių metų sausio mėn., palyginti su 2009 m. gruodžio mėn., paslaugų eksportas sumažėjo 13,6 procento, o paslaugų importas – 23,2 procento. Paslaugų balanso perviršis sudarė 118,5 mln. litų (2009 m. gruodžio mėn. buvo 67,5 mln. Lt). Palyginti su 2009 m. sausio mėn.,

paslaugų eksportas ir importas padidėjo atitinkamai 3,9 ir 1,8 procento, o paslaugų balanso perviršis padidėjo 13,8 mln. litų (13,1 %).

Sausio mėn. bendras pajamų balanso deficitas sudarė 214,4 mln. litų (investicijų pajamų balanso deficitas sudarė 233 mln. Lt, o darbo pajamų balansas rodė 18,6 mln. Lt perviršį). Tuo tarpu 2009 m. gruodžio mėn. bendras pajamų balanso perviršis sudarė 1 mlrd. litų. Tokių ryškų pajamų balanso pokytį lėmė tiesioginių užsienio investicijų pajamų balanso pokytis (dėl padidėjusių reinvesticijų srauto). 2009 m. sausio mėn. bendras pajamų balanso deficitas sudarė 230,2 mln. litų.

Einamųjų pervedimų balanso perviršis šių metų sausio mėn. sudarė 280,5 mln. litų ir, palyginti su praėjusių metų gruodžio mėn., padidėjo 117,1 mln. litų. Tai lėmė padidėję pervedimai iš ES paramos fondų, kurie sausio mėn. sudarė 307,2 mln. litų. Tuo tarpu privačių asmenų pervedimai iš užsienio sausio mėn. siekė 162,4 mln. litų ir, palyginti su gruodžio mėn., sumažėjo 160,9 mln. litų, arba 49,8 procento.

2009 m. sausio mėn. einamųjų pervedimų balansas buvo deficitinis (deficitas sudarė 12 mln. Lt). To laikotarpio pervedimai iš ES paramos fondų sudarė 8,3 mln. litų, o privačių asmenų pervedimai iš užsienio – 160,5 mln. litų.

2010 m. sausio mėn. apskaičiuotos įmokos į ES biudžetą sudarė 108,5 mln. litų (2009 m. sausio mėn. buvo 98 mln. Lt).

Kapitalo ir finansinė sąskaitos. 2010 m. sausio mėn., neįskaitant oficialiųjų tarptautinių atsargų, bendras Lietuvos investicijų užsienyje srautas (251,6 mln. Lt) rodė investicijų užsienyje sumažėjimą, o užsienio investicijų srautas Lietuvoje (192 mln. Lt) rodė užsienio investicijų nutekėjimą iš Lietuvos. Todėl, įvertinus investicijų srautus į užsienį ir iš jo, bendras grynasis investicijų srautas rodė kapitalo įplaukas į Lietuvą, kurios sudarė 59,5 mln. litų. 2009 m. sausio mėn. bendras grynasis investicijų srautas (964,6 mln. Lt) rodė investicijų nutekėjimą iš Lietuvos.

Neatlygintinių kapitalo pervedimų srautas į Lietuvą (kurį sudaro ES paramos fondų lėšos investiciniams projektams finansuoti) šių metų sausio mėn. sudarė 220 mln. litų (2009 m. sausio mėn. šių pervedimų nebuvo).

Investicijų srautai

Mln. litų

	Užsienio turtas			Įsipareigojimai		
	2010 m.	2009 m.		2010 m.	2009 m.	
	sausio mėn.	gruodžio mėn.	sausio mėn.	sausio mėn.	gruodžio mėn.	sausio mėn.
Tiesioginės investicijos	-93,1	417,5	-52,9	205,6	-1 485,3	119,1
Investicijų portfelis	-74,8	14,3	-138,3	170,6	-277,3	136,0
Nuosavybės vertybiniai popieriai	113,8	-19,4	45,7	29,4	23,4	-307,1
Skolos vertybiniai popieriai	-188,6	33,7	-184,0	141,3	-300,6	443,1
Išvestinės finansinės priemonės	13,5	0,7	37,3	-	-	-
Kitos investicijos	406,0	-662,4	479,8	-568,3	-1 307,7	-1 545,6
Pinigų finansinės institucijos	548,3	-823,6	-48,0	-488,2	-927,7	-861,3
Kiti sektoriai	-142,4	161,2	527,8	221,2	-748,6	-591,6

(+) – užsienio turto sumažėjimas arba įsipareigojimų padidėjimas;

(-) – užsienio turto padidėjimas arba įsipareigojimų sumažėjimas.

2010 m. sausio mėn. bendras tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srautas Lietuvoje (205,6 mln. Lt) rodė jų įplaukas. Didėjo ir šalies ūkio subjektų tiesioginės investicijos užsienyje, kurių srautas sudarė 93,1 mln. litų. Todėl grynosios sausio mėn. tiesioginių investicijų įplaukos sudarė 112,5 mln. litų.

Palyginti su atitinkamu 2009 m. laikotarpiu, TUI srautas į Lietuvą padidėjo 86,5 mln. litų, arba 72,6 procento, o šalies tiesioginių investicijų srautas užsienyje – 40,3 mln. litų, arba 76,2 procento.

2010 m. sausio mėn. grynasis investicijų portfelio srautas (95,8 mln. Lt) rodė šių investicijų įplaukas į Lietuvą. 2009 m. sausio mėn. grynasis investicijų portfelio srautas (2,3 mln. Lt) rodė nežymų investicijų nutekėjimą.

Kitų investicijų ir išvestinių finansinių priemonių grynasis srautas sausio mėn. (148,8 mln. Lt) rodė šių investicijų nutekėjimą iš Lietuvos. Tai lėmė pinigų finansinių institucijų ilgalaikių įsipareigojimų sumažėjimas. Grynasis kitų investicijų ir išvestinių finansinių priemonių srautas 2009 m. sausio mėn. sudarė 1 mlrd. litų, o gruodžio mėn. – 2 mlrd. litų ir taip pat rodė jų nutekėjimą iš Lietuvos.

Oficialiosios tarptautinės atsargos šių metų sausio mėnesį padidėjo 452,7 mln. litų, arba 2,8 procento. Sausio mėn. pabaigoje jos sudarė 16,5 mlrd. litų (4,8 mlrd. eurų).

Oficialiųjų tarptautinių atsargų padidėjimą lėmė 817,9 mln. litų padidėję centrinės valdžios indėliai Lietuvos banke. Atsargas taip pat didino 191 mln. litų padidėję kitų pinigų finansinių institucijų indėliai Lietuvos banke ir specialiųjų skolinimosi teisių paskirstymo vertės pokytis (8,2 mln. Lt). Oficialiųjų tarptautinių atsargų lėtesniam augimui įtakos turėjo sumažėję Lietuvos banko išorės įsipareigojimai ir gryniesi pinigai apyvartoje atitinkamai 335,8 ir 213,7 mln. litų bei kiti veiksniai (14,9 mln. Lt).

Statistikos departamentas